

การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี*

A STUDY OF THE EMOTIONAL INTELLIGENCE ON YOUTH IN SUPHANBURI PROVINCE

ฉัตรตระกูล ปานอุทัย*, ชารีรัตน์ อุดมวิโรจน์สิน, จุไรรัตน์ อุดมวิโรจน์สิน, พิทยา บุญคงเสน, อรทัย แยมโษษฐ์

Chattrakul Panuthai*, Chareerat Udomvirojsin, Jurairat Udomvirojsin, Pittaya Boonkongsen, Oratai Yamaod

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สุพรรณบุรี ประเทศไทย

Faculty of Sport and Health Science, Thailand National Sports University, Suphanburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: joefitness1@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย คือ เยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุระหว่าง 12 - 17 ปี จำนวน 1,000 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งการนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งสามด้าน ได้แก่ 1) ด้านดี ได้แก่ 1.1) การควบคุมตนเอง = 17.96 1.2) เห็นใจผู้อื่น = 18.80 1.3) รับผิดชอบ = 19.35 2) ด้านเก่ง ได้แก่ 2.1) มีแรงจูงใจ = 16.80 2.2) ตัดสินใจและแก้ปัญหา = 16.22 2.3) สัมพันธภาพ = 16.00 และ 3) ด้านสุข ได้แก่ 3.1) ภูมิใจตนเอง = 10.89 3.2) พอใจชีวิตมี = 18.10 3.3) สุขสงบทางใจ = 17.33 โดยทุกด้านของความฉลาดทางอารมณ์และทุกด้านย่อย อยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 2) การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความแตกต่างในตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์ ได้แก่ ตัวแปรทางด้านเพศ ตัวแปรด้านอายุ ตัวแปรด้านระดับชั้นการศึกษา และตัวแปรด้านอำเภอที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ที่มีตัวแปรที่แตกต่างกันนั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, เยาวชน, จังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

The purposes of this study were to: 1) study the emotional intelligence of youth in Suphanburi Province and 2) compare the emotional intelligence of youth in Suphanburi Province. This research is a quantitative research. The sample group was youth aged between 12-17 years old in Suphan Buri Province, totaling 1,000 people with a simple sampling method. The instruments used to collect data were Emotional Intelligence Test for teenagers aged 12-17 years. The data were analyzed by mean, standard deviation, t-test, and ANOVA. This research has set the significance level at the .05 level. The data will be presented in the form of a table accompanying the essay. The research results found that: 1) Emotional intelligence of youth in

Suphanburi Province, all three aspects consist of three sub-aspects: 1) good side, 1.1) self-control = 17.96, 1.2) Sympathy for others = 18.80, 1.3) responsibility = 19.35, 2) the skill side consists of 3 sub-sides: 2.1) motivation = 16.80, 2.2) decision making and problem solving = 16.22, 2.3) relationships = 16.00 and 3) the happiness side consists of 3 sub-sides: 3.1) self-esteem = 10.89, 3.2) satisfaction with life = 18.10, 3.3) happiness and peace of mind. =17.33 by all aspects of emotional intelligence and all sub-aspects within the range of normal scores.; 2) Comparing the emotional intelligence of youth in Suphanburi Province, it was found that there were differences in gender, age, and educational level. And the different residential districts, it was found that the differences in emotional intelligence were statistically significant at the .05 level.

Keywords: Emotional Quotient, Youth, Suphanburi Province

บทนำ

ปัจจุบันในประเทศไทยมีจำนวนเยาวชนจากการสำรวจในปี 2565 มีจำนวน 6,689,453 คน (กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10.14 จากประชากรของประเทศที่มีประชากรประมาณ 66 ล้านคน ซึ่งเยาวชนกลุ่มนี้จะมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในอนาคตสำหรับประเทศไทย ในการพัฒนาสังคมและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศชาติ อีกทั้งในพระราชบัญญัติการศึกษา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ในมาตรา 6 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิ ควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างผาสุก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ตามคำนิยามของกรมสุขภาพจิต หมายถึงความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ดี เก่ง สุข (กรมสุขภาพจิต, 2543) ความฉลาดทางอารมณ์เป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากมีเหตุการณ์ที่ว่าคนที่เก่งแต่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ หรือเก่งแต่สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนฝูงไม่ดี หรือเก่งแต่ไม่รู้จักเอาใจเขา มาใส่ใจเรา ไม่สามารถประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานตามที่ควรจะเป็น คนที่ทำงานในองค์กรต่าง ๆ ถูกคาดหวังว่าจะต้องมีคุณภาพ ไม่เพียงแต่มีความสามารถหรือทักษะที่จำเป็นในการทำงาน หรือมีเขาวนปัญญาดีเท่านั้น แต่ต้องมีความสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีความรับผิดชอบ มีความเข้าใจและเอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงาน สามารถผลักดันเป็นผู้นำได้มีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จึงจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมีประสิทธิผล และมีความสุขด้วย ความฉลาดทางอารมณ์จึงมีบทบาทต่อเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง

ในยุคปัจจุบันนั้นหากมีการกล่าวถึงระดับความฉลาดทางสติปัญญา (Intelligence Quotient: IQ) โดยเป็นความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคำนวณ และการใช้เหตุผล แต่ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของบุคคลทั่วไปในทิศทางเดียว แต่จะมีความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) เป็นตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่ง ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงในการวัดความสำเร็จของชีวิต ความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถในการรับรู้ เข้าใจอารมณ์ตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุม อารมณ์และยับยั้งชั่งใจตนเองและแสดงออกอย่าง

เหมาะสม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้จักรอคอย รู้จักกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส และ มองโลกในแง่ดี การเจริญพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา) จะช่วยเสริม EQ ได้ อีกทั้ง อารมณ์ หมายถึง การแสดงออกของภาวะจิตใจที่ได้รับการกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดมีการแสดงออกต่อสิ่งที่มากระตุ้นอารมณ์สามารถจำแนกออกได้ 2 ประเภทใหญ่ คือ 1) อารมณ์สุข คือ อารมณ์ที่เกิดขึ้นจากความสบายใจ หรือ ได้รับความสมหวัง 2) อารมณ์ทุกข์ คือ อารมณ์ที่เกิดขึ้นจากความไม่สบายใจ หรือได้รับความไม่สมหวัง โดยผลแห่งอารมณ์ ไม่ว่าจะ อารมณ์สุข หรืออารมณ์ทุกข์ จะทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากปกติและจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมและความรู้สึกตามอารมณ์ที่เกิดขึ้น (เทพสงวน กิตติพันธ์, 2560) และสอดคล้องกับ ฌโนมศักดิ์ จิรายุสวัสดิ์ ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นความสามารถรู้เท่าทันตามความเป็นจริง ถึงสภาวะของจิตซึ่งมีอารมณ์เข้ามาประกอบปรุงแต่งจิต และมีความสามารถควบคุมจิต ตลอดจนจัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ ได้ (ฌโนมศักดิ์ จิรายุสวัสดิ์, 2556)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ ที่จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนในการพัฒนาเยาวชน เพื่อเป็นการยกระดับความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในอนาคตสำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุ ระหว่าง 12 - 17 ปี จำนวน 29,848 คน (สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย เป็นเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุ ระหว่าง 12 - 17 ปี จำนวน 1,000 คน โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากอำเภอในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 10 อำเภอ ๆ ละ 100 คน ดังนี้ 1) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี 2) อำเภอบางปลาม้า 3) อำเภอศรีประจันต์ 4) อำเภอดอนเจดีย์ 5) อำเภอเดิมบางนางบวช 6) อำเภออู่ทอง 7) อำเภอสามชุก 8) อำเภอหนองหญ้าไซ 9) อำเภอสองพี่น้อง 10) อำเภอด่านช้าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยการคำนวณจากสูตรของคอคแรน (Cochran, W. G., 1977) ในงานวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 384 คน แต่ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็น 1,000 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี (กรมสุขภาพจิต, 2543) ซึ่งแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับวัยรุ่นอายุ 12 - 17 ปี ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ด้านเก่ง ด้านสุข มีคำถามจำนวน 52 ข้อ แบ่งเป็น ข้อคำถามเชิงบวก 28 ข้อ และเชิงลบ 24 ข้อ โดยแบ่งออก เป็น 3 ด้านใหญ่ และ 9 ด้านย่อย ได้แก่ 1) ด้านดี ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ การควบคุมตัวเอง เห็นใจผู้อื่น และความรับผิดชอบรวม 2) ด้านเก่ง ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ มีแรงจูงใจ การตัดสินใจและแก้ปัญหา และการมีสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่น 3) ด้านสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ภูมิใจตนเอง พึงพอใจในชีวิต และสุขสงบทางใจ

โดยลักษณะแบบประเมินเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณ ค่า 4 ระดับ ดังนี้

- สำหรับข้อความเชิงบวก
 - ไม่จริง เท่ากับ 1 คะแนน
 - จริงบางครั้ง เท่ากับ 2 คะแนน
 - ค่อนข้างจริง เท่ากับ 3 คะแนน
 - จริงมาก เท่ากับ 4 คะแนน
- สำหรับข้อความเชิงลบไม่จริง
 - ไม่จริง เท่ากับ 4 คะแนน
 - จริงบางครั้ง เท่ากับ 3 คะแนน
 - ค่อนข้างจริง เท่ากับ 2 คะแนน
 - จริงมาก เท่ากับ 1 คะแนน

การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นการให้คะแนนในข้อความเชิงบวก ได้แก่ ข้อที่ 1, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 17, 20, 22, 23, 25, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50

กลุ่มที่ 2 เป็นการให้คะแนนในข้อความเชิงลบ ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 5, 8, 9, 11, 13, 16, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 29, 30, 33, 35, 37, 40, 45, 47, 51, 52

การรวมคะแนน

ด้านดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมและความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ด้านเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ด้านสุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข

ตารางที่ 1 การแปลผลคะแนนความฉลาดทางอารมณ์

รายด้านความฉลาดทางอารมณ์	ระดับคะแนนความฉลาดทางอารมณ์		
	ต่ำกว่าปกติ	ปกติ	สูงกว่าปกติ
1. การควบคุมตนเอง	0 - 13	14 - 18	19 - 24
2. เห็นใจผู้อื่น	0 - 15	16 - 20	21 - 24
3. รับผิดชอบ	0 - 16	17 - 23	24
4. มีแรงจูงใจ	0 - 14	15 - 21	22 - 24
5. ตัดสินใจและแก้ปัญหา	0 - 13	14 - 20	21 - 24
6. สัมพันธภาพ	0 - 14	15 - 21	22 - 24
7. ภูมิใจตนเอง	0 - 8	9 - 13	14 - 16
8. พอใจชีวิต	0 - 15	16 - 22	23 - 24
9. สุขสงบทางใจ	0 - 14	15 - 21	22 - 24

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียด แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ทำความเข้าใจกับผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความเข้าใจตรงกัน

4. จัดเตรียมแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี และตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบประเมินที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละอำเภอ โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล

6. นำแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี ที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน (กรมสุขภาพจิต, 2543)

7. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS version 28 เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และอำเภอที่อยู่อาศัย

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล โดยทดสอบค่าที่ Independent T-Test

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่มตัวอย่าง

4. ทดสอบความแตกต่างความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน (คน) ค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี ของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	n	%	เพศ	n	%
ชาย	359	35.90	หญิง	641	64.10
อายุ			อายุ		
12 ปี	74	7.40	15 ปี	176	17.60
13 ปี	226	22.60	16 ปี	195	19.50
14 ปี	199	19.90	17 ปี	130	13.00
ระดับชั้น	n	%	อำเภอ	n	%
มัธยมศึกษาปีที่ 1	216	21.60	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	100	10.00
มัธยมศึกษาปีที่ 2	242	24.20	อำเภอบางปลาม้า	100	10.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	131	13.10	อำเภอศรีประจันต์	100	10.00
มัธยมศึกษาปีที่ 4	242	24.20	อำเภอดอนเจดีย์	100	10.00
มัธยมศึกษาปีที่ 5	126	12.60	อำเภอเดิมบางนางบวช	100	10.00
มัธยมศึกษาปีที่ 6	43	4.30	อำเภออู่ทอง	100	10.00
			อำเภอสามชุก	100	10.00
			อำเภอหนองหญ้าไซ	100	10.00
			อำเภอสองพี่น้อง	100	10.00
			อำเภอด่านช้าง	100	10.00

จากตารางที่ 2 พบว่า การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และอำเภอที่อยู่อาศัย ดังนี้

ด้านเพศของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย จำนวน 359 คน (ร้อยละ 35.90) และเพศหญิง จำนวน 641 คน (ร้อยละ 64.10)

ด้านอายุของกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ 12 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 7.40) อายุ 13 ปี จำนวน 226 คน (ร้อยละ 22.60) อายุ 14 ปี จำนวน 199 คน (ร้อยละ 19.90) อายุ 15 ปี จำนวน 176 คน (ร้อยละ 17.60) อายุ 16 ปี จำนวน 195 คน (ร้อยละ 19.50) และอายุ 17 ปี จำนวน 130 คน (ร้อยละ 13.00) ตามลำดับ

ชั้นปีที่กำลังศึกษา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 216 คน (ร้อยละ 21.60) มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 242 คน (ร้อยละ 24.20) มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 131 คน (ร้อยละ 13.10) มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 242 คน (ร้อยละ 24.20) มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 126 คน (ร้อยละ 12.60) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 คน (ร้อยละ 4.30)

อำเภอที่อยู่อาศัย ได้แก่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง อำเภอสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอสองพี่น้อง และอำเภอดำเนินสะดวก อำเภอละ 100 คน (ร้อยละ 10.00)

ตารางที่ 3 แสดงผลของความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 1,000)

ด้าน	ด้านย่อย	ผลรวม	ช่วงคะแนนปกติ	ช่วงคะแนน								
				8	10	12	14	16	18	20	22	
ดี	1. การควบคุมตนเอง	17.96	13 - 18							●		
	2. เห็นใจผู้อื่น	18.80	16 - 18								●	
	3. รับผิดชอบ	19.35	17 - 22									●
เก่ง	1. มีแรงจูงใจ	16.80	15 - 20						●	●		
	2. ตัดสินใจและแก้ปัญหา	16.22	14 - 19									
	3. สัมพันธภาพ	16.00	15 - 20						●			
สุข	1. ภูมิใจตนเอง	10.89	9 - 13		●							
	2. พอใจชีวิต	18.10	16 - 22								●	
	3. สุขสงบทางใจ	17.33	15 - 21								●	

จากตารางที่ 3 แสดงผลของความฉลาดทางอารมณ์ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านดี ประกอบด้วย 1) การควบคุมตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 17.96 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 2) เห็นใจผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 18.80 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนมากกว่าปกติ 3) รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 19.35 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ

ด้านเก่ง ประกอบด้วย 1) มีแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.80 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 2) ตัดสินใจ และแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.22 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 3) สัมพันธภาพมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.00 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ

ด้านสุข ประกอบด้วย 1) ภูมิใจตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 10.89 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 2) พอใจชีวิต มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 18.10 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ 3) สุขสงบทางใจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 17.33 ช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ

2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรีในตัวแปรที่ต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และอำเภอที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรีในความแตกต่างในตัวแปรที่ต่างกััน (n = 1,000)

ความฉลาดทางอารมณ์	ตัวแปรในการศึกษา			
	เพศ	อายุ	ชั้นปี	อำเภอ
ด้านดี				
1. การควบคุมตนเอง	0.27	0.00*	0.00*	0.00*
2. เห็นใจผู้อื่น	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
3. รับผิดชอบ	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
ด้านเก่ง				
1. มีแรงจูงใจ	0.67	0.00*	0.00*	0.00*
2. ตัดสินใจและแก้ปัญหา	0.72	0.00*	0.00*	0.01*
3. สัมพันธภาพ	0.00*	0.00*	0.00*	0.41
ด้านสุข				
1. ภูมิใจตนเอง	0.74	0.00*	0.00*	0.17
2. พอใจชีวิต	0.01*	0.00*	0.00*	0.00*
3. สุขสงบทางใจ	0.36	0.00*	0.00*	0.00*

* P value < 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรีในตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

ตัวแปรด้านเพศ พบว่า การจำแนกตามเพศในความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ด้านย่อย เห็นใจผู้อื่น และรับผิดชอบต่อ ด้านเก่ง ด้านย่อย สัมพันธภาพ และด้านสุข ด้านย่อย พอใจชีวิตนั้น ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางกลับกัน ด้านดี ด้านย่อย การควบคุมตนเอง ด้านเก่ง มีแรงจูงใจ ตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านสุข ด้านย่อย ภูมิใจตนเอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรด้านอายุ พบว่า การจำแนกตามอายุ ในความฉลาดทางอารมณ์ ทุกด้านและทุกด้านย่อยนั้น ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรด้านระดับชั้นการศึกษา พบว่า การจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ในความฉลาดทางอารมณ์ ทุกด้านและทุกด้านย่อยนั้น ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรด้านอำเภอที่อยู่อาศัย พบว่า การจำแนกตามเพศในความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ทุกด้านย่อย ด้านเก่ง ด้านย่อย มีแรงจูงใจ การตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านสุข ด้านย่อย พอใจชีวิตและสุขสงบทางใจนั้น ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางกลับกัน ด้านเก่ง ด้านย่อย สัมพันธภาพ และด้านสุข ด้านย่อย ภูมิใจตนเอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามคำถามการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอธิบายได้ ดังนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่อยู่ในช่วงปกติ ซึ่งสามารถนำเสนอ ดังนี้ 1.1) ด้านดี ประกอบด้วย 1.1.1) การควบคุมตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 17.96 1.1.2) เห็นใจผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 18.80 และ 1.1.3) รับผิดชอบต่อ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 19.35 1.2) ด้านเก่ง ประกอบด้วย 1.2.1)

มีแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.80 1.2.2) ตัดสินใจและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.22 1.2.3) สัมพันธภาพ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.00 1.3 ด้านสุข ประกอบด้วย 1.3.1) ภูมิใจตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 10.89 1.3.2) พอใจชีวิต มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 18.10 1.3.3) สุขสงบทางใจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 17.33 โดยทั้งสามด้าน และทุกด้านย่อยมีช่วงคะแนนอยู่ในช่วงของคะแนนปกติ ทั้งนี้เนื่องจากเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ยังเรียนอยู่ในชั้นระดับมัธยมศึกษา ซึ่งยังทำการศึกษาในโรงเรียนภายใต้สังกัดของรัฐ โดยอาศัยข้อบังคับทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ในมาตรา 6 ที่ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิ ควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างผาสุก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายใต้กำกับของรัฐ จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2562 นี้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานดังกล่าวว่า “จังหวัดสุพรรณบุรี จัดการศึกษาทุกช่วงวัย มีคุณภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ เป็นคนดีและมีความสุข” (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี, 2566)

2. การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ในตัวแปรที่แตกต่างกันนั้น สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ความแตกต่างทางด้านเพศนั้น พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ด้านย่อย เห็นใจผู้อื่น และรับผิดชอบ ด้านเก่ง ด้านย่อย สัมพันธภาพ และด้านสุข ด้านย่อย พอใจชีวิตนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ Filkowski, M. M. et al. ที่ได้กล่าวว่า ความแตกต่างของเพศนั้นส่งผลต่อการรับรู้อารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยที่เพศหญิงจะตอบสนองต่ออารมณ์เร็วกว่าเพศชาย (Filkowski, M. M. et al., 2017) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อางควนิช และคณะ ยังได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศและบุคลิกภาพที่มีต่อคำภาษาไทยเชิงจิตวิทยาที่เร้าอารมณ์ด้านการมีอิทธิพลในผู้ใหญ่ตอนต้น โดยพบว่า เพศนั้นส่งผลต่ออารมณ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (นิภาพร อางควนิช และคณะ, 2561)

อายุและระดับชั้นการศึกษาที่แตกต่างกันนั้น พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ทุกด้านและทุกด้านย่อยนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามที่ กรมสุขภาพจิต ได้กล่าวไว้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ตามพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุของบุคคล หลักสำคัญในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตน คือ การรู้เท่าทันอารมณ์ของตน สามารถติดตามอารมณ์ของตนเองอยู่เสมอ และในทุกอารมณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซื่อสัตย์ต่อความรู้สึกของตนเอง ตระหนักถึงข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง โดยรู้ด้วยตนเอง และการที่ผู้อื่นให้ข้อมูลย้อนกลับ การยอมรับข้อบกพร่องของตนเป็นการเปิดโอกาสให้ได้ปรับปรุงตนเองหรือเกิดความระมัดระวังในการแสดงอารมณ์มากขึ้น โดยปกติเมื่อมีสิ่งมากระตุ้นทำให้เกิดอารมณ์บุคคลจะอยู่ในภาวะใดภาวะหนึ่ง (กรมสุขภาพจิต, 2544)

อำเภอที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันนั้น พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ทุกด้านย่อย ด้านเก่ง ด้านย่อย มีแรงจูงใจ การตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านสุข ด้านย่อย พอใจชีวิตและสุขสงบทางใจนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผลการศึกษาเปรียบเทียบที่เป็นแบบนี้ เพศที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่ออารมณ์ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิสัพพัชร์ ชูทอง ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในรายวิชาวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยผล

การศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีที่พักอาศัยขณะศึกษาต่างกันนั้นมีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม แตกต่างกัน (ชิสาพัชร์ ชูทอง, 2560) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ยรรยง คชรัตน์ และคณะ ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องความฉลาดทางอารมณ์ ในนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะที่พักอาศัย แตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยรรยง คชรัตน์ และคณะ, 2557)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยขอเสนอว่าควรนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาการรับรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งการปรับสภาวะทางอารมณ์ให้กับเยาวชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเยาวชนที่เป็นกำลังของประเทศชาติในอนาคตในด้าน การรับรู้ เข้าใจ และพัฒนาการควบคุมสภาวะทางอารมณ์ได้ เนื่องจาก ความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถของบุคคลในการการรับรู้เข้าใจ และปรับอารมณ์ได้เหมาะสมกับสภาวะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองได้ ความฉลาดทางอารมณ์นั้น ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิต ดังคำที่ว่า “จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว” กล่าวคือ จิตใจจะเป็นผู้สั่งการให้สมองเกิดความคิด และพูดตาม หลังจากนั้นจะสั่งการไปยังร่างกายเพื่อให้ร่างกายกระทำตาม ดังที่สมองสั่งการ ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความฉลาดที่ส่งผลต่อการเพิ่มทักษะการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่ร่วมกับคนอื่น และให้รับรู้ ความคิด อารมณ์และความรู้สึก เพื่อนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์และเหมาะสม ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาต่อในพื้นที่ที่แตกต่างออกไป หรือนำผลที่ได้จากการศึกษาในพื้นที่ที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุง สนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย หรือกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มความฉลาดทางอารมณ์ให้กับเยาวชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2565). สถิติข้อมูลและสถานการณ์ ด้านเด็กและเยาวชน ประจำปี 2565. เรียกใช้เมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1686102604925-826861114.pdf
- กรมสุขภาพจิต. (2543). คู่มือความฉลาดทางอารมณ์. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2544). รายงานวิจัยการพัฒนาแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับประชาชนไทย อายุ 12-60 ปี. นนทบุรี: สำนักพิมพ์วงศ์กมลโปรดักชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. เรียกใช้เมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก <https://www.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/01/MOE-Authority.pdf>
- ชิสาพัชร์ ชูทอง. (2560). การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในรายวิชา วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ถนนศักดิ์ จิรายุสวัสดิ์. (2556). EQ ดีทำอะไรรักสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปราชนู.
- เทพสงวน กิตติพันธุ์. (2560). การควบคุมอารมณ์. เรียกใช้เมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก http://www.stou.ac.th/Offices/rdec/udon/upload/socities3_4.html
- นิภาพร อางควนิช และคณะ. (2561). อิทธิพลของความแตกต่างระหว่างเพศและบุคลิกภาพที่มีต่อคำภาษาไทย และเสียงดิจิทัลที่เร้าอารมณ์ด้านการมีอิทธิพลในผู้ใหญ่ตอนต้น: การศึกษาเชิงพหุติกรรม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7(2), 203-216.

- ยรรยง คชรัตน์ และคณะ. (2557). ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้. ใน การประชุมมหาดใหญ่ วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7. มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2564). ระบบสถิติการลงทะเบียน. เรียกใช้เมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate3/Area/statpop>.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570). เรียกใช้เมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก https://drive.google.com/file/d/1Q6S7MbY0_4KNHg6ytRH_qJlbKMGJ4ZLJ/view.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques* (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Filkowski, M. M. et al. (2017). Sex differences in emotional perception: meta analysis of divergent activation. *Neuro Image*, 15(147), 925-933.